

קול החינוך

יו"ל ע"י 'ועד הורים'
למסירת מידע
ומשלוח מסמכים

טלפקס: 03-691-5752
דוא"ל: kol581562@gmail.com

קול החינוך במחנה חיובר

התחדיות השחורות מתחילות להתממש תכניות הלימודים של "המחוז החרדי" צצים בשטח

המדריכים הפדגוגיים וצוות הפיקוח של המחוז החדש עושים בחינוך החרדי כבתוך שלהם * חומרי הלימוד המקוממים של אנשי המחוז החרדי זולגים לתוככי תלמודי התורה וגני הילדים * בנות בגן בירושלים לומדות כיצד לחיות על פי "המוח העליון", כמיטב משנתה של הפסיכולוגיה החילונית * בתלמוד תורה במודיעין עילית נלמדים תוכניות 'כישורי חיים' של המחוז, עם 'סיפורי צדיקים' אודות אדיסון הגאון הקטן * תכנית המחוז: מתכנן - לביצוע.

בשלהי שנה שעברה החלו להיחשף בפני הציבור, התכנים החדשים המוחדרים לגני הילדים על ידי מערך הפיקוח הענק שהוקם על ידי "המחוז החרדי". באותם ימים היו בינינו כאלו שהעדיפו לחשוב שמדובר אולי בתופעה זמנית וחולפת, שאנשי המחוז לא באמת מתכוונים להפוך את כל הקערה על פיה, שהגננות אכן יעמדו בגבורה בנסיון הקשה ויעדיפו לציית להוראות הברורות של מרנן ורבנן, ותוכניות המחוז ייגנזו אי שם בפח האשפה של ההיסטוריה.

ואולם, כצפוי, החומרים הקשים שהחלו לזרום לאחורונה לשולחן המערכת מכל כיוון אפשרי, מלמדים את ההיפך המוחלט מהמתואר לעיל. תכני ההרס והחורבן של 'אישי החינוך' הסעיפים (כמו מתמטיקה, תנועה, מדע

האקדמאיים של המחוז החרדי, הולכים וחודרים לתוככי הגנים החרדיים, ומגיעים אפילו לתלמודי התורה הוותיקים והמוכרים. במסגרת הסקירה הנוכחית נתמקד בסעיף אחד מתוך תוכניות המחוז, ונראה כיצד תחת סעיף זה מוחדרים לימודים פסולים, הן לגני הילדים והן לתלמודי תורה מרכזיים ונחשבים, בערים החרדיות הוותיקות והמוכרות.

הודעה חשובה

לקראת הופעתו של גליון ה-100 בחודש אלול הבעל"ט, יצא לאור גליון מוגדל עם תוכן עשיר במיוחד. הקוראים הנכבדים המעוניינים לקחת חלק במאמרים, עובדות וכו' וכו', וכן תגובות על נחיצותו של הגליון וכדומה, מתבקשים לשלוח אלינו בפקס המערכת שמספרו 03-691-5752 או למייל: kol581562@gmail.com

בברכת "ברוך אשר יקים וגו'"

המערכת

לקראת גליון ה-100!

99 גליונות יצאו לאור עד עתה במשך 10 שנים, ובעז"ה כחודש הבא יצא לאור גליון ה-100.

מאה גליונות בעידן ימינו, לא נחשב להרבה, ובדאי כאשר בדרך כלל כל גליון מכיל 8 עמודים בלבד. אך למרות כן, כמדומה שגליון "קול החינוך" שונה משאר הגליונות המרובים היוצאים לאור, בכך שהוא מתמקד בנושא אחד ויחיד: לעמוד על משפר החינוך, לכל ירצו בו פרצות וישנו שינויים מדרך המקובלת לנו מדורי דורות, עד רבי יהושע בן גמלא.

הגליון בודאי אינו מכל 'חדשות', גם לא דברי תורה על פרשת השבוע שבי"ה מלאים הם מזן אל זן ורבים מהם מפיקים נוגה, אך אין בנמצא ולו גליון אחד ויחיד, שיעמוד בשער, יתמקד ויתרעיל על נושא כאוב זה, שלמעשה כל עתידו של עם ישראל תלוי בו, וכאמרם ז"ל: "אם אין גדיים, אין תיישים". זהו יחודו של הגליון, ולכן גם המעט שבו, הוא רב, אם לא בכמות אך באיכות הנושא.

כאמור, מדובר ב-10 שנים! בהחלט פרק זמן נכבד המחיב אותנו לערוך חשבון נפש, מה הועלנו בהוצאת הגליונות? האם השתנה משהו מאז שהגליון הראשון יצא לאור ועד היום? האם מדובר בשינוי לטובה, או חלילה להיפך? האם הגליונות הועילו למאן דהוא, או שרק השקיעו את הקוראים בעצבות ומרה שחורה, ותו לא? ואם היתה כאן תועלת, האם היא לכלל הציבור או שפא רק ליחידים?

אז לפני הכל עלינו להדגיש, כי גם לו יצויר שמאת הגליונות לא הועילו מאומה, אין זה פוטר אותנו מלעמוד בשער ולהתירע, שהרי הגפ' (שכת"ה) אומרת, שבשעת החורבן אמר הקב"ה למשחית: ומפקדשי תחלו - אלו בני אדם שקיימו כל התורה מאל"ף ועד תי"ו, ואע"פ שאמר הקב"ה גלוי וידוע לפני שאם היו מוכיחין לא היו מקבלין, אמרה מדת הדין לפני הקב"ה אם לפניך גלוי לפנימי מי גלוי? והדברים מבהילים. אך כעוסקים בנושא בתדירות, ביכולתנו לומר שהתועלת מצעקת הגליון, היא עצומה מאד! ולא רק ליחידים שפוקחים עיניהם, ושמים לב לחינוך צאצאיהם, שללא הגליונות לא היו מודעים לפירצות ההולכות ומתרבות בשדה החינוך, ועקב פרסומם הם בודקים מי פחות ומי יותר, שלפחות צאצאיהם לא יפלו בפח יוקשים.

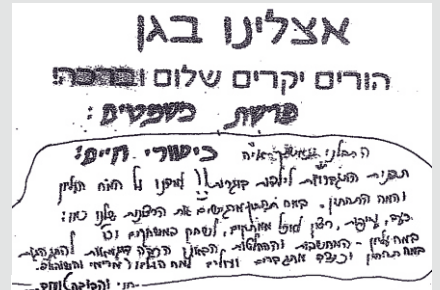
כך גם ביכולתנו להעיד, שההרתעה מרתיעה לא אחת את הפורצים מבית למיניהם, כי אין ברצונם שקלונם יתוודע לרבים. וידוע לנו אישית מכמה וכמה פרצות שנפגעו מהרתיעה שהנושא יעלה בגליון.

אמת, שמאז הגליון הראשון ועד עתה, המצב רק הולך ומחמיר, אי"כ מה הועילו חכמים בתקנתו? ראשית, אין ספק שללא העמידה בשער, המצב היה חמור שבעתיים. שנית, גם אם הועלנו לפורצים, הועלנו שהמנהלים הצדיקים - ובי"ה ישנם רבים כאלו - בקוראם על המצב העגום ולאן הדברים מתגלגלים, מתחזקים ומתגברים ונמנעים מלשלף פעולה עם מהרסי החינוך, ואף מוכנים במקרה שאין ברירה אחרת, לפתוח מוסדות על טהרת הקודש, על פנת שלא יהיה להם שום תלות בגורמים עוינים לתורה ולעם ישראל, וכך לפחות ניצל נתח חשוב וגדול בעם ישראל.

יתן ה' ונוכל להמשיך ולמלא את התפקיד החשוב, אך הקשה, לזעוק את זעקת "מי לה' אליו", עדי נזכה ל"ופלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

תגובתו של ר' משה מהדור המיושן...

זה מה שנכתב בדף הקשר:

"התחלנו ונמשיך אי"ה כישורי חיים: תוכנית התגברות לילדות בוגרות!! למדנו על המוח העליון והמוח התחתון. במוח התחתון מרגישים את הרצונות שלנו כמו: כעס, עייפות, רצון לאכול ממתקים, לשחק במשחקים וכו'. במוח העליון - המחשבות וההחלטות. הבאנו הרבה דוגמאות להתנהגות במוח תחתון, וכיצד מתגברים ועולים למח העליון."

ר' משה התבונן בפליאה בשורות המוזרות שבדף הקשר. מוח עליון, מוח תחתון, מצוות עושים מהמוח העליון, התאוות והיצרים מהמוח התחתון. הבנות בגן תרגלו "התנהגות במוח עליון..."

ר' משה לא מבין. מוח עליון? תחתון? מה זה?

אולי מושגים בקבלה. אולי באנטומיה? "אנטומיה קבלית" או משהו כזה? קבלת פירון? מה קורה פה?

הוא מביט בבתו הקטנה ומנסה להבין. באיזה מוח היא עכשיו מתנהגת? מאיזה עולם לקוחים המושגים הזרים האלה? מדיטציה? תורות המזרח? פסיכולוגיה? ר' משה המבולבל עצם את עיניו המצועפות, והחל להעביר במוחו הגאוני את סדרי השי"ס.

ברכות, שבת, ערובין... נדה, עוקצין... ירושלמי, תוספתא, מדרשים, זוה"ק, מחשבה, חסידות... חב"ד, ברסלב... מהר"ל, הסבא מקלם...

שום כלום. לא מוזכר...

לא מוח עליון לא מוח תחתון. מה זה פה?

אולי צריכים לשאול את "הרב המחשב".

וטכנולוגיה) גם את הסעיף העוסק ב'כישורי חיים'.

הנושא של 'כישורי חיים' הוא נושא עמום ומעורפל וחסר גבולות ברורים. מסתבר שאיש איננו יודע להגדיר בצורה ברורה מה הם בדיוק תחומי הלימודים הנכללים במסגרת 'כישורי החיים' ומה לא, ותחת הכותרת של כישורי חיים יכולים אנשי המחוז להחדיר לבתי החינוך כמעט כל חומר שיעלה בדעתם.

מסתבר שמדובר במהלך מחושב היטב של המחוז החרדי, המעניק לצוות המחוז מרחב תמרון עצום. סעיף מעורפל זה מאפשר לאנשי ההדרכה הפדגוגית של המחוז, להחדיר לבתי החינוך החרדי כל רעיון העולה על רוחם, תחת המעטה הנצחי של 'כישורי חיים'.

* * *

לפנינו מונחת הודעה שנשלחה על ידי יועצת חינוכית לאחד מתלמודי התורה המרכזיים ביותר בעיר מודיעין עילית. בהודעה זו מכריזה היועצת כי "בשבועות האחרונים התחלנו להעביר כישורי חיים בכיתה".

בהודעה מופיע סיפור 'חינוכי' אשר הועבר לנשמותיהם הטהורות של הילדים, ומכיל בקרבו מסרים חמורים. מדובר בסיפור אודות הממציא "אדיסון" האמריקאי, זה שגילה והמציא את הנורה החשמלית, הטלפון, ועוד. על פי הסיפור, בשנות ילדותו של אדיסון נזרק הלז מבית הספר. הוריו של אדיסון רצו למנוע ממנו את עגמת הנפש, ולכן אמרו לו כי הוא עוזב את בית הספר בגלל היותו 'גאון', וכי בית ספר זה איננו מתאים לגאונים. אדיסון הקטן קיבל את המחמאה, שעזרה לו לגדול ולהתפתח, ורק לאחר פטירתה של אמו גילה את האמת.

סיפור זה, כמו סיפורים דומים האופייניים לחומרי הלימוד של המחוז החרדי, הם בעצם סוג של 'סיפורי צדיקים' להבדיל אלפי הבדלות, כאשר תחת דמות קדשם של צדיקי הדורות זי"ע, שומעים הילדים על גאונותו של אדיסון או איינשטיין, ושאר גויים ומתבוללים המופיעים תחת מעטה של

הילת קודש נשגבה. לסיפורים אלו ישנה השפעה עצומה ושוורשית על נפש הילד. מן הידוע הוא כי בקרב בני הנעורים ישנו כוח עצום של הרצון לחקות וללכת בדרכיהם של דמויות הוד נערצות. לכוח זה ישנו תפקיד מרכזי ומהותי בעיצוב דרכו של הילד הרך.

אחד הכלים החזקים ביותר המשפיעים על נפש הילד, הוא הכלי הוותיק והמוכר מדור דור, של סיפורי התורה, וסיפורי הצדיקים שבכל הדורות. כאשר הילד רואה בעיני רוחו את דמות קדשם של אבות העולם, אברהם אבינו, יצחק אבינו, משה רבנו, תנאים, אמוראים, ראשונים ואחרונים, הדברים הללו מכניסים בלבו את השלהבת והרצון לגדול בדרך התורה. הדמויות הנערצות של קדושי עולם נחרטות בלבו של הילד הרך ומעצבות את רוחו.

עצם ההצגה של 'דמויות הוד' בדמותם של חכמי אומות העולם, ממציאי מכונות ותרופות למיניהם, טומנת בחובה מסר מסוכן ביותר. סיפורים אלו עלולים ליצור בנשמת הילד הרך תפיסת עולם מעוותת אודות החשוב והטפל, הנערץ והלא נערץ, בחיי האדם בעולמו.

[אחד מאנשי החינוך סיפר, כי טיפל לאחרונה בצעיר מבית חרדי שנקלע ל"ע לתקופה של ירידה רוחנית. במהלך השיחות שקיים אותו איש חינוך עם הנער התברר, כי כל ירידתו הרוחנית החלה כאשר בשנות ילדותו קרא ספר אודות לואי פסטר, ממציא האנטיביוטיקה. הספר הציג את הרופא הצרפתי פסטר כאיש נעלה ומרומם. המסר נקלט היטב אצל הילד, ויצר בלבו שאיפה עצומה להשכלה חיצונית, אשר הפריעה לו בהמשך דרכו, הוא איבד את החשק בלימוד הגמרא, והגיע למקומות מאד לא רצויים, בשרשרת אינסופית של 'עבירה גוררת עבירה', אשר משכה אותו אל שאול תחתית, למגינת לב הוריו].

איש איננו יודע לומר בבירור האם מדובר בתכנית מחושבת של המחוז, או שמא הדבר נעשה ממילא, על פי הכלל הנצחי של 'היוצא מן הטמא טמא'. אנשים אלו, הנימנים בחלקם הגדול על חוגי ה'חרדים החדשים',

מוצאי שבת. ר' משה מסיים להבדיל ורץ מהר לשאול את התוכנה. המחשב מקמט את מצחו, ושוב – בבלי, ירושלמי, מדרשים, ספרי הגות ומחשבה, כתבי עת תורניים... ר' צדוק, מהר"ל, ברסלב, הרב דסלר... שום כלום.

ר' משה מתבונן בפליאה בדף הקשר. טוב, אז אולי באמת יש פה טעות. השבוע הבא חולף לו. מגיע ליל שבת, ושוב ר' משה מביט בניחותא בדף הקשר השבועי. ושוב מזדקרים למול עיניו המשפטים התמוהים:

הורים יקרים שלום וברכה
שעצבס אצי פוצן בשבחה !!

כשרי חיים הכח להצליח!

השבוע תרגלנו התנהגות "במוח עליון".
הילדות בגן כבר ממש אלופות
כדאי לנסות בבית ונשמח לקבל פתקים,
על ילדות שמתגברות
ובמוח עליון מתנהגות

ר' משה כבר ממש מיואש. הבלבול והטשטוש החלו למלא את מוחו. את החלק התחתון, כלומר. הוא מנסה לעצור את עצמו. הוא מפעיל חזק את המוח העליון.

ר' משה לא מכיר את זה. אוצר החכמה לא שמע על זה. אבל הצוות החינוכי של המחוז החרדי החליטו להכניס את ההבלים הללו, מבית מדרשם של הגרועים שבאומות, לתוככי גני הילדים של ציבור היראים.

לא עוד יצר טוב ויצר הרע, לא עוד מצוות ועבירות, לא עוד קדושת שלהבת דברי חז"ל וספרי היראים כמקור בלעדי לחיי רוח האומה, אלא זמירות חדשות, רחוקות, צורמות, אפופות טעם לואי תפל וחלול של תרבות האומות הריקנית, לקוחים מעולמות רחוקים, אשר רק תועי רוח מוצאים בהם טעם ערב לחיכם המנוון.

בשבוע שלאחר מכן מופיע בדף הקשר הקטע הבא:

"כישורי חיים - הכח להצליח! השבוע תרגלנו התנהגות "במוח עליון". הילדות בגן כבר ממש אלופות כדאי לנסות בבית ונשמח לקבל פתקים, על ילדות שמתגברות ובמוח עליון מתנהגות".

אנשי חינוך המעורים בתחומים אלו מציינים, כי מדובר בתיאוריה ישנה או בחלקים ממנה, המהווים את הבסיס של הפסיכולוגיה החילונית הכפרנית, של האפיקורס הצרפתי הידוע שאין מן הראוי להזכיר את שמו הטמא.

השאלה הגדולה שצריכה להטריד את מנוחתנו היא השאלה, כיצד בכלל הגיעה הגננת החרדית אל אותם חומרים פסולים? היכן היא למדה זאת? מדובר בחומרים אשר אינם נלמדים בשום פנים ואופן בשום מוסד חרדי באשר הוא. מדובר ברעיונות שנלמדים אך ורק במוסדות האקדמיה החילונית, או מפיהם של מרצים בוגרי אקדמיה אשר מחדירים את דעותיהם הפסולות, הזרות והמשונות אותם קלטו בעולם החיצון אל תוככי מערכת החינוך החרדית.

כפי הנראה לכאורה, חומרים אלו הגיעו לידי הגננת על ידי גורמי מערך הפיקוח וההדרכה הפדגוגית של המחוז החרדי. כפי שצויין לעיל, בדף הקשר מופיע הנושא תחת הכותרת של 'כישורי חיים', המהווים חלק מרכזי מתכניות המחוז החרדי לשנה"ל הנוכחית. ואולם יש להדגיש כי בכל מקרה, השאלה מניין בדיוק הגיעו חומרים אלו איננה מעלה או מורידה מחומרת הנושא. גם אם נניח כי לא מפקחת המחוז או המדריכה הפדגוגית היא זו שהביאה את החומרים האמורים אל הגן, אלא הגננת עצמה היא זו שספגה רעיונות עוועים אלו באיזו שהיא תכנית לימודים פסולה, הרי שהדבר חמור שבעתיים.

החומרים המתוארים לעיל אינם עוסקים בנושאים שוליים כמו איכות הסביבה או בריאות הגוף. מדובר בנושאים העומדים ברומו של עולם, הנוגעים לעיצוב תפיסתם הרוחנית של הילדים. העובדה שנושאים

קלטו במשך שנים דעות זרות והשקפות פסולות במוסדות האקדמיה, ובמכונים שונים ומשונים. ההערכה האווילית הספוגה בדמם לכל חוקר של זנב הלטאה, יוצאת מפיהם באופן טבעי בבואם לחנך מחדש את הציבור החרדי.

* * *

דיווח חמור נוסף הגיע לשולחן המערכת, מלווה בצילום של שני דפי קשר מגן ילדים באחת השכונות בירושלים.

בדף הקשר הראשון מודיעה הגננת על תכנית 'כישורי חיים'. בתכנית זו לומדים הילדים על ה'מוח עליון' ו'מוח תחתון'.

הפעם לשם שינוי, הגננת או המפקחת איננה מסתפקת בקטנות. הפעם היא החליטה להפוך את העולם, עם תיאוריה חדשנית לפיה מוח האדם מחולק לשניים - מוח תחתון ומוח עליון. התאוות והיצרים מקורם במוח התחתון. השכל והתכנון מקורם במוח העליון.

הגננת איננה מסתפקת בתיאוריות בעלמא, אלא עוברת עם הבנות לתרגולי חשיבה מעוררי השראה והעצמה אישית. במסגרת התיאגולים מתאמנות הבנות להיות "אנשי מוח עליון", ולהפעיל את המוח העליון ולא את התחתון. לא עוד ספרי מוסר, לא עוד עולם המושגים של יצר טוב ויצר הרע, אלא שיטה חדשה ירדה ובאה לעולם - הפעלת המוח העליון.

וכך כותבת הגננת בדף הקשר

"התחלנו ונמשיך אי"ה "כישורי חיים": תכנית התגברות לילדות בוגרות!! למדנו על המוח העליון והתחתון. במוח תחתון מרגישים את הרצונות שלנו כמו: כעס, עייפות, רצון לאכול ממתקים, לשחק במשחקים וכו'. במוח העליון - המחשבות וההחלטות. הבאנו הרבה דוגמאות להתנהגות במוח תחתון, וכיצד מתגברים ועולים למח העליון".

מסתבר שציבור ההורים לא מחו היטב בצוות הגן, ולפיכך התוכנית מופיעה שוב בשבוע שלאחר מכן. יתכן שההורים לא קלטו היטב את משמעות הדברים, העוטפים בטרמינולוגיה עמומה המזכירה מושגים מתורת הנסתר...

ממקורות זרים, יהיו אשר יהיו. בוגרי אקדמיה במערכת החינוך - הינם בבחינת בל יראה ובל ימצא, לא כמחנכים, לא כמפקחים.

* * *

מהי המסקנה המעשית המתבקשת והעולה מכל המתואר לעיל? האם ישנה כיום האפשרות לעצור את הסחף?

לכאורה מדובר במשימה בלתי אפשרית לחלוטין. קשה עד בלתי אפשרי לפקח על תכני הלימודים בכל כיתה וכיתה. לאיש אין את הזמן, היכולות, והתקציבים הנדרשים על מנת להקים פיקוח עצום שכזה. גם הציפיה מן הגננות 'לעמוד על המשמר' איננה מעשית, כאשר הן עומדות חלשות וחסרות יכולת לעמוד איתן מול מערכת שלטונית חזקה ואדירה, שלהם משנה סדורה ויודעים היטב מה הוא האתגר העומד בפניהם, לרוקן את החינוך החרדי מתוכנו ולערטלו לגמרי.

הפיקוח האמיתי הנדרש והמתבקש איננו נוגע לתכני הלימודים בעצמם, אלא לאלו שמוסרים ואחראים על אותם חומרים. איש איננו יכול לפקח על עבודתו של שוחט או סופר סתם. אם רוצים אנו לוודא כי עבודתו תיעשה נאמנה, עלינו לוודא כי כל העוסקים במלאכה והעומדים על גביהם יהיו יהודים יראי ה'. כך גם ביחס למלאכת החינוך. עלינו לוודא כי בנושא החינוך לא תהא שום שמץ של דריסת רגל חינוכית לגורמים שהורתם ולידתם איננה בישיבות ובתי החינוך השורשיים בלבד, ולא ינקו ממקורות זרים לרוח ישראל סבא.

אילו היינו חוזרים למצב הישן שהיה מקובל בעבר, אילו היינו מוציאים ממערכת החינוך את כל מפקחי המחוז החרדי עד האחרון שבהם, ומשלחים את האפורטרופוסים החדשים בדמותם של המדריכים הפדגוגיים והגננות המובילות, או אז - ורק אז - יכולים היינו לסמוך על כך שחומרים פסולים אלו לא יזלגו לתוככי קודש הקודשים של בתי החינוך.

אולם, כל עוד שדמויות מפוקפקות אלו ממשיכות לשוטט במוסדות הלימוד ולהשפיע על צוות ההוראה, הרי שעלולים אנו להיתקל בתופעות חמורות אלו שוב ושוב.

יסודיים ומהותיים כמו מידות טובות והתנהגות נאותה נלמדים על פי שיטותיהם הכפרניות של הגרועים שבאומות, היא עובדה שלא ניתן לעבור עליה לסדר היום.

כאשר מחנך ניגש להנחיל לתלמידיו את ערכי התורה, עליו להקפיד ולהזהר עד מאד להשתמש אך ורק בהגדרות ובכלים שמקורם בספרי המוסר המקובלים, ובדברי חז"ל. אסור בשום אופן להשתמש בשיטות ומושגים מעוותים של חוקרי האקדמיה. מדובר בנושאים המקודשים ביותר הנוגעים ללב נשמת התורה והיהדות. אם חז"ל מדברים על יצר הטוב ויצר הרע, גן עדן וגינהום, עלינו להמשיך ולהשתמש אך ורק במערכת המושגים הזאת, ולא בשום הגדרות אחרות. לא מוח עליון, ולא מוח תחתון.

דומה, כי כאשר מתבוננים היטב ניתן להבחין בבירור, כי החלפת מושגי הקודש של יצר הטוב ויצר הרע בדברי ההבל אודות המוחות העליונים והתחתונים, מטרתו להכחיש ולערער את האמת הנצחית המוחלטת במהות נשמת האדם.

מלבד האפיקורסות שיש כאן, הרי גם בלעדי זאת, קרירות עצומה יש כאן, כאשר מלמדים את הילדים על ברכי דברי חז"ל וספרי המוסר, הדברים מלאים ברוח של קדושה, בלהט וחום שורשי. אולם, כאשר תחת זה מגיעים תיאוריות אקדמאיות על מוח עליון ותחתון, הרי שכל הלהט והחום הפנימי הלוהטים מתוך דברי חז"ל נעלמים ומתנדפים. אין כאן תורה אלוקית מסיני, אלא מחקר אקדמאי צונן, ללא שום תוכן וללא קדושה, עם טעם חמוץ ותפל.

ובכלל, עצם העובדה ששיטה זרה זו אין מקורה בספרי המוסר ודברי חז"ל, די בכך בכדי לפסול אותה לחלוטין. סמוכים ובטוחים אנו כי אילו היה בשיטה זו שמץ של אמת תורתית צרופה, לא היו רבותינו הקדושים נמנעים מלגלות את אוזננו לרעיונות הנפלאים הללו.

עלינו לקום ולהבהיר בקול גדול - רק דברי חז"ל ודברי רבותינו המקובלים לנו מדורי דורות, הם ורק הם יהיו לנו לעיניים. במערכת החינוך החרדית לא תינתן דריסת רגל כל שהיא לאנשים שינקו את משנתם

אל תתאמץ, ר' משה. חבל שתקמט לחינם את מצחך המיוגע. אל תפעיל את תוכנת החיפוש של אוצר החכמה. המוח העליון והתחתון לא נמצא שם. הוא נמצא במקום אחר, בדברי ההבל של אבי הפסיכולוגיה העכומית - הכופר הצרפתי הידוע.

* * *

מאה וחמישים שנה חלפו מאז הופיע בשמי תרבות האומות ממציא הפסיכולוגיה המודרנית. תיאוריות הביאוסים החולניות שלו בנויות על אפיקורסות במיטבה, אפילו בקרב אומות העולם מלגלים כיום על דמיונותיו חסרות הבסיס. אבל ישנו מקום אחד עלי אדמות ששם עדיין אפשר ללמד את רעיונות העושים של האפיקורסים. המקום היחיד בעולם שבו איש הישר בעיניו יעשה, אין שואל ואין דורש, אין מבקר ואין בודק.

איך הגיעו דברי השטות אל הגן החרדי? מהיכן הגננת הפשוטה בכלל יודעת על אותם דברי הבל? איפה היא למדה אותם? האם היא למדה באוניברסיטה? התשובה היא - כנראה שלא. היא לא למדה בשום אוניברסיטה. אבל היום הגננת כבר איננה הדמות היחידה שמנהלת את הגן. יחד איתה יש מפקחת, ומדריכה פדגוגית, ועוד שפע של בעלי תפקידים וסמכויות העושים בחינוך החרדי כבתוך שלהם. המפקחת מגיעה כל פעם עם רעיונות חדשים, המצאות חדשות של אנשי המחוז, כולם בעלי תארים שמלאו כרסם ומוחם, העליון והתחתון, בדברי השטות וההבל של הגרועים שבאומות, הבנויים על תאוות רוחם ושגיונותיהם הבלתי נגמרים, פרי דמיונם הפורה ותרבותם המזוהמת.

אולי באמת הגיע העת שנתחיל להשתמש באמת באותו "מוח עליון" פלאי. הבה נהפוך ל"אנשי מוח עליון", הפועלים בתבונה ובראיה מפוקחת. נדרוש בכל תוקף להוציא את חינוך צאצאנו מידיהם הטמאות של "אנשי המוחות העליונים והתחתונים", בוגרי האוניברסיטאות החילוניות והאפיקורסיות, בעלי האייפונים והסמארטפונים, זבים ומצורעים משולי המחנה, מפקחי המחוז החרדי. בל תנתן דריסת רגל מינימלית לבעלי דעות כוזבות אלו בתוך מפתן קודש הקדשים של האומה.

שיטות חדישות! כן?! או לא!?!

אודות תוכנית "מדעי טבע לילדים"

ובכך גם לקלקל את השקפתו של הילד על תורה ומצוות!
בודאי תשאלו: האיך יתכן הדבר?! האם ע"י לימוד "מדעי טבע לילדים", או נקלקל אותם ח"ו?! הדברים נראים תמוהים ומשונים!
ולכן, עלינו להתבונן פעם נוספת, על השיטה ומטרתה.

הילד הקטן, ניחן במתנה נפלאה משמים שהוא כלי עזר נפלא למחנכיו, והיא - התמימות! תמימותו של הילד - זוהי טהרתו! נפשו הטהורה מקבלת בתמימות את כל מה שאנו מלמדים אותו, את כל ערכי היהדות, את יסודות האמונה ואת כל המצוות המעשיות. ע"י התמימות, אנו יכולים לבסס את אמונתו האיתנה בבורא העולם ובתורתו. "תמים תהיה עם ה' אלוהיך". חובה זו מוטלת על כל יהודי, האמונה בבורא העולם חייבת להיות בתמימות - בשלימות, ללא ערעורים והרהורים.

(הערה: אולי יש צורך להזכיר כי אותם תכניות יפות וחדשניות, מגיעות אלינו מעבר לאוקיינוס האטלנטי. אותו 'גוי', בושינגטון שבארה"ב, מסיק מסקנות הרחוקות מאד מן האמת ובודאי שאינן מתאימות לדרך החינוך היהודית. אותו גוי מבין בשכלו המצומצם, שילד קטן מסוגל להבין הכל הכל... אלא, שאולי תמימותו מונעת ממנו את הבנתו. ולכן, הוא משתדל להרוס את תמימותו. אך לנו ברור - שתמימות וחוסר הבנה הם שני דברים נפרדים "תמימות" אינה "חוסר הבנה" אלא, קבלת דברים בשלימותם בלי חקירות. ("תמים" - שלם. "תמימות" - לשון "שלימות"). והילד הקטן - גם אם יחקור את הכל, לא יוכל להבין, אלא כהבנתו של ילד קטן... והנוק הנגרם

פעמים רבות אנו נתקלים בשאלה זו. האם השיטה החדשה הזו, רצויה? האם היא תביא לי תועלת וברכה?
הבה נתבונן ונחשוב, בשקט, במתינות ובישוב הדעת, מי יסד את השיטה הזו? מה היתה מטרתו? האם מטרה זו, היא גם שאיפתי?

אחרי מעט התבוננות, נבחין מיד בכמה סוגי שיטות:

(א) הנה מציעים למחנך, שיטות לימוד חדישות, בהוראת החשבון. ומהי מטרתן? כמובן - לימוד החשבון!

(ב) והנה מציעים לו, שיטות שונות, בלימוד הקריאה. ומהי מטרתן? כמובן - לימוד הקריאה.

(ג) והנה מציעים למחנך, שיטות חדישות בלימוד שפה, ומהי מטרתן? כמובן - לימוד השפה.

אך ישנן גם שיטות חדישות שנראות לכאורה, שיטות לימוד! שמטרתן אך ורק לימוד אותו מקצוע. ואם כך, הרי תשאלו: מה רע בכך שנלמד את אותו מקצוע בשיטה חדישה ויעילה? וגם אם נמצאים שם דברים, שאינם מתאימים לדרכינו בחינוך הילדים, הרי אפשר להשתמש אך ורק באותם קטעים שמתאימים לנו?

ממבט שטחי - אמנם, נראים הדברים כך. אך, הבה נתבונן שוב ונחשוב לעומקו של ענין. האם זו אך ורק שיטת לימוד של אותו מקצוע? לא! ולא!

אנשי חינוך מנוסים, קבעו - כי זו שיטה, שמיסדה של השיטה, שואף להגיע למטרה הרחוקה מאד מהשקפתינו. מטרה, אשר עלולה ח"ו לפגום בתמימותו של הילד הקטן

שיטות

חדישות

כן?!?!?

או לא?!?!?

אחד מגדולי הת"ח שליט"א מהעיר בני ברק שעסק בנושא לפני כ-40 שנה, כתב מאמר בגליונו הקודם ובו הזכיר את החוברת שיצאה לאור בשעתו אודות "מט"ל" (מדעי טבע לילדים) וכעת המציא לדינו את החוברת הנפלאה שפני הנראה י"ל בשנת תשמ"ו, ולמרות שהיתמורות של אותם הימים, אינם מגיעים לקרסולי התמורות המתחוללות בימינו, אך הדברים רלוונטיים מאד גם לתקופתנו, והרבה ניתן לשאוב ממנו לקח מלא חפניים. והננו מעתיקים אותה כלשונה.

דברי גדולי הרבנים והמחנכים המופיעים אף הם באותה חוברת, נביא אי"ה בגליונות הבאים.

ע"י הריסת ה"תמימות" הוא נזק רציני ביותר! כי בהריסת התמימות אנו מכניסים את הילד לתור חקירות ולבטים גם ביסודות האמונה ובשעה שהרוחות נושבות בסערה אין בכוחנו ליטול את האחריות של התוצאות! [כמובן שאין כוונת הדברים שאסור לילד לשאול שאלות, אלא שאין המחנך צריך לדרבן את הילד לחקור כל דבר ע"י שיטה שמרגילה אותו לכך].

ועתה, בואו ונחשוב - האם שיטה שמטרתה להרגיל את הילד לחקירה, לחקור ולהבין כל דבר ולחוש אותו, ואשר מייסד השיטה בכבודו ובעצמו מצהיר בכתב: "אל תאמין, אלא מה שענייך רואות!" האם שיטה כזו יכולה להתאים לחינוכו של ילד יהודי?! האם לא קיים כאן חשש שהילד יבוא ח"ו לידי מסקנה: "מה שאני רואה ומה שאני

שומע ומה שאני חש, זה נמצא! ומה שאני לא רואה לא שומע ולא חש...". בנוסף לכך שהם רוצים לחוש הכל בחושיהם המוגבלים ללא אימון בשום הנחה מוקדמת. והרי מחנך יהודי, מרגיל את הילד לחשיבה מופשטת, הבנויה על אמון בתורה וחכמיה.

* * *

לדוגמא: יסודות האמונה, עיון תפילה, מספרים לילדים על האבות והאמהות, התנאים והאמוראים וכו' וכו', ומה לנו ולחשיבה חמרנית וחושנית כזאת?! ואם תאמרו: הרי אפשר להשתמש רק בפרטים מסוימים ולא בכל השיטה כלשונה וככתבה?! ומה בכך אם הילד ילמד את אותם פרטים בצורה המעניינת שבשיטה זו?

ממבט שטחי - נראים אמנם הדברים כך, אך בל נשלה את עצמינו. עלינו לזכור שלכל "שיטה", ישנה "מטרה"! שיטה שמגמתה היא "חקירה", גם אם משתמשים בשיטה כזו רק בחלקה, היא משפיעה בהדרגתיות על נפש הילד, משנה את מהלך חשיבתו בדיוק לאותו כיוון שמייסד השיטה כיון להגיע וע"י כן עלולה חס וחלילה להביא לידי פגם באמונתו. והאם נוכל לשער את תוצאותיה של פגימה דקה ביותר באמונתו של הילד?!

ועוד... כל מי שמבין בנפשו של ילד קטן, יודע, שהילד מקבל ביתר קלות כל דבר מוחשי, ומתקשה יותר להבין דברים מופשטים, הרחוקים ממנו. ולכן, משתדל כל מחנך, להמחיש לילד הקטן ולקרב אל ליבו, את כל אותם דברים שהוא רוצה להחדיר בו. לפעמים ע"י תאור מרשים, לפעמים ע"י תמונה וכו' וכו'. כל מחנך יודע, מה חזקה היא התרשמותו של הילד, מאותם פרטים שהמחשנו לו. אותו פרט שהילד התרשם ממנו ביותר - ישאר חקוק במוחו לאורך זמן.

ואם כך, הבה ונתבונן - אילו דברים ברצוננו להקנות לו לקנין עולם? מה הם בדיוק אותם דברים, שאנו מעוניינים שישאירו רושם עז במוחו הקט, לאורך ימים ושנים עד - "גם כי יזקין לא יסור ממנה"?! וואלי תחשבו - ומה בכך אם נמחיש לילד את כל מדעי הטבע המעניינים, הרי הילד יקלוט גם את כל אותם הדברים החשובים

לחינוכו?!

אין הדבר כך... ידוע לכל מחנך שהילד הקטן מוגבל בתפיסתו והבנתו, ולכן, כל אותם דברים מרשימים הנקלטים ביתר קלות, ישאירו רישומם על הילד (בפרט, אם הילד מרגיש שהמחנך משתדל להקנותם לו מתוך שהוא מעריך את חשיבותם) וכל אותם דברים שהם פחות מוחשיים ופחות מרשימים, לא יהיו מעניינים כל כך, וממילא, לא יקלטו.

ואם כך, הבה ונחשוב... האם שיטה שיש בה חשיבת יתר על דברים חומריים, ומרגילה את הילד בהדרגתיות להתבונן ולהתרשם מן החומרניות. האם שיטה כזאת יכולה להתאים לחינוכו של ילד יהודי? האם אותה חשיבת יתר על החומרניות שבכל דבר, לא תגרום לחוסר חשיבה על הרוחניות שבכל דבר?!

* * *

והרי דוגמא: מחנך ותיק במקצועו, המקנה לילדים בצורה נפלאה את כל ענייני החגים מתוך שהוא משתדל להחדיר בהם מידות טובות ויראת שמים סיפר את הדברים כדלהלן:

"התקרבו ימי החנוכה, השתדלתי בכל ליבי להקנות לילדים את כל ענייני החנוכה, על הצד הטוב ביותר, תארתי לילדים את בית המקדש וקדושתו, את הנסיונות הקשים בימי החשמונאים, את כונתם הרעה של היונים להכרית את עם ישראל ע"י ניתוקו מתורה ומצוות, את גבורתם הרוחנית של החשמונאים ומסירות נפשם למען התורה, ואת הנסיונים והנפלאות שעשה להם הקב"ה.

הילדים התרשמו בצורה יוצאת מן הכלל, ממש בבחינת - "דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב", אחרי כן לימדתי אותם את מצוות חנוכה - הדלקת הנרות: כיצד? היכן? מתי? וכו' וכו'. וכן את שאר ענייני חנוכה. לשמחתי, הצלחתי הפעם, והילדים שלטו יפה מאד בחומר הנלמד. נשאר עוד ימים אחדים עד לחנוכה, החלטתי לשעשע מעט את הילדים ע"י נסויים באש, בפיח, ובכל מה שמתלווה לנר דולק וכו'.

כשספרתי לחברי לעבודה על הרעיון

היפה, העיר לי חברי: "הזהר מאד ידידי! הרי הילדים התרשמו מן הדברים החומרניים היפים הללו, ובהתרשמות חמרנית יקבלו את ימי החנוכה! חבל מאד! לדעתי, אין זאת דרך חינוך יהודית! הילדים צריכים להתרשם עתה רק מן הרוחניות! אם תשמע לעצתי, כדאי לך לחזור על ענייני חנוכה עוד ועוד בצורות שונות מגוונות ומעניינות, את המשחקים הנחמדים כדאי לך לדחות לזמן אחר!

אני, לא קבלתי את דבריו. חשבתי, שטעות היא בידו, אם הילדים כבר התרשמו כל כך מן הרוחניות, לא יזיק להם להתרשם גם מן החומרניות! ובכך החלטתי בכל זאת לבצע את התכנית. הילדים כמובן נהנו מאד והתרשמו מכל ה"שטויות" שהראתי להם וכך נפרדנו ל"חופש חנוכה".

אחרי חנוכה, ציפיתי לקבל תגובות מעודדות על התנהגות הילדים בחנוכה והתרשמותם הרוחנית כפי שאני רגיל לזאת כל שנה. אך כאן נחלתי אכזבה קשה. כששוחחתי עם הילדים אודות ימי החנוכה, במקום לשמוע מהם מה שהייתי רגיל לשמוע בשנים קודמות: "כשהסתכלתי בנרות הרגשתי כזו שמחה בלבי כי זכרתי את הניסים!" או: "הדלקנו את הנרות בחוץ וכולם הסתכלו על החנוכה שלנו וזכרו את הניסים...". או: "אמא קנתה לי סביבון יפה, וראיתי, שכתוב עליו - נס גדול היה שם!" כך רגיל הייתי לשמוע בשנים כתיקונן.

אך מה קרה הפעם? הילדים ספרו לי בהתלהבות, כמה נחמד זה היה לראות את השעוה הנוטפת טיפין טיפין... "כל הזמן הסתכלתי על הנרות וראיתי את ה"פיח"!.. סיפר ילד אחד. "ראיתי את השעוה נוטפת ואת הנר דועך"... - סיפר ילד שני וכו' וכו'. ראשי הסתחרר עלי. האם לזאת ציפיתי? שהראש הסהור של הילד הקטן יהיה מלא ב"פיח" וב"שעוה"? "כמה צדק חברי!" - חשבתי בלבי. אך אחרתי את המועד...

כדי להקל מעט על מצפוני הכואב, החלטתי לפרסם את המעשה, "למען ישמעו ויראו": מחנכים! הזהרו בדבריכם!"

* * *

ועוד פרט חשוב שכדאי לשים לב... כאשר מחנך מתרגל בשיטה כזו, המלמדת את כל מדעי הטבע ביסודיות רבה, מתוך חקירה והבנה עד הסוף... השיטה משפיעה גם על מהלך חשיבתו של המחנך ועלול אותו מחנך מתוך רגילותו בשיטה זו ללמד גם את עניני המצוות באותה צורה ולערבב ח"ו חול בקודש.

דרכו של מחנך יהודי, בידוע, היא ללמד כל דבר שבקדושה בלי שום תערובת של חול ח"ו, דברים שבקדושה נמסרים בשלימותם ובטהרתם כמאז ומקדם. כמו שחונכנו אנו, כך נחנך בס"ד גם את ילדינו!

אין מלמדים את החול באמצעות הקודש, אלא ההיפך, את החול על טהרת הקודש. כל מחנך יהודי משתדל, גם בלמדו עם הילד דברי חולין, שלא ישארו בגדר של דברי חול בלבד, אלא להעלותם לקדושה עד כמה שאפשר, גם במשחקי הילדים אפשר לחנכם למידות טובות.

אפשר בצורת ספור נחמד על מעשה טוב של ילדים, ללמד כל מיני מושגים, כשהם נלמדים בדרך אגב, מבלי להדגיש ומבלי ליחס להם כל חשיבות. והרי דוגמא, עד כמה דרושה זהירות כאשר אנו מלמדים את הילד הרך דברים שבקדושה.

חג הפסח קרב ובא, כל המחנכים שוקדים ביתר התלהבות להחדיר בילדים את עניני החג הגדול הממשמש ובא. אחד המחנכים הצעירים שאיננו בקי ביותר בשטח החינוך, רצה לתת לילדים ידע רב על חג הפסח, ובמקום להתרכז על עניני החג הרוחניים נכנסה בו "רוח שטות" - ללמד קצת "מדע" הקשור לעניני הפסח. המצה "עגולה" והמצה "מרובעת", היין "אדום" וכו', וכו', הוא לא חשב כלל וכלל על התוצאות המרות העלולות לצמוח לו ממין לימוד כזה בערב פסח.

הילדים קלטו יפה מאד את החומר הנלמד, ובהתקדש "חג הפסח" כאשר ישבו כולם סביב שלחן ה"סדר" וההורים ציפו לשמוע מהילד המוכשר את כל הענינים הנפלאים של יציאת מצרים, הופתעו מאד לשמוע איך הילד ברוך הכשרונות, יודע בבקיאות נפלאה

שהמצה "עגולה!" והמצה "מרובעת!" וכו' וכו'. כל שטחי המדע הללו היו מרכז ההתענינות של הילד.

מה קרה? האם המחנך לא סיפר לילד על "יציאת מצרים"? הוא סיפר וסיפר, אך הדברים הללו היו יותר מענינים... והילד הקטן בהביטו על המצה, לא ראה בה את אותה מצה ש"מצוה" עלינו לאכלה בפסח - "כי לא הספיק בצקם להחמיץ". אלא מה ראה? - מצה - "עגולה!" ו"צהובה!" צורה וצבע! זהו - "מבט חומריני!"

ולפעמים... יכול המחנך המורגל בשיטה זו לטעות וללמד את עניני המצוות עצמם, באותה צורה ושיטה (דרך חקירה והבנה עד הסוף...). ועל אף שאינו מערבב חול בקודש, הוא נותן לילד מבט של חולין על אותה מצוה. במוחו של הילד הקטן נוצרת השוואה בין דברי קדושה לדברי חולין. וע"י כך מתקלקלת השקפתו של הילד הקטן על תורה ומצוות.

* * *

לדוגמא: כאשר המחנך רוצה ללמד את ענין ה"ברכות", "ברכות הנהנין", ובמקום להתחיל את הנושא בצורה פשוטה ש"כל הנהנה מהעולם הזה בלא ברכה כאילו גוזל מהקב"ה" וכו'. יכול המחנך לנסות להסביר את המילה "ברכה", וכאן עלול לצאת "מכשול". כאשר יסביר המחנך לילד כל סוגי איחולים וברכות: מזל טוב! רפואה שלימה! וכו' וכו'. ומה תהינה אז התוצאות? במוחו של הילד הקטן עלולה להיווצר השוואה בין דברי קדושה ודברי חולין ואז יתקבלו ח"ו "ברכות הנהנין" כעין "ברכות ואיחולים להקב"ה!"

עניינים אלה, של ערבוב חול וקודש, עדינים הם עד למאד. ולפעמים, פשוט, קשה להבחין בהם, אך השפעתם על נפש הילד היא עצומה! זו אינה השפעה ישירה, של דיבור ישיר ומכוון של המחנך, אלא, השפעה עקיפה ובלתי מכוונת הגורמת (כאמור, ללא כוונה) להשוואה בין הקודש והחול.

ולכן, עלינו המחנכים להזהר בנקודה רגישה זו זהירות משנה, בין בחומר מילולי ובין בחומר שבכתב. לעולם, לא נעמיד את הקודש והחול בשורה אחת. (לדוגמא: לא

נעמיד את בית הכנסת וקופת חולים בשורה אחת, בתור מוסדות צבוריים וכו'). כי ע"י השוואה זו, אפילו אם אינה מכוונת, הרי אנו גורמים בזה, להקל בערך האמיתי והמיוחד של תורתנו הקדושה.

ולכן, נזכור נא כולנו: הקודש - הוא תמיד נפרד! ומיוחד!

ועתה מחנכים, הבה ונפקח עינינו ונחשוב נא כולנו ונטכס עצה יחידו! נתבונן בענין בשקט, במתינות ובישוב בדעת! כיצד נתגונן מפני השפעתם המזיקה של השיטות החדשניות המתאמצות להכשילנו? נחדור נא מעט למעמקי נפשו של הילד הקטן. למה זקוק הילד הקטן בדור זה, כאשר החומרניות המתפתחת מאימת עליו לכולעו? כיצד נרסן אותו נגד השפעת הרחוב הרועש והגואש בים של גשמיות פרועה?! (האם בשיטות המפתחות עוד יותר את הרצון לחיות חיי גשמיות!)

הבה נרגיל את הילד להתפעל, להתלהב ולהנות מן הרוחניות, מהתורה והמצוות שהם יסוד קיומנו וכל תכליתנו בעולם! עלינו לדעת! שבשדה החינוך מונחים מוקשים רבים אשר קשה מאד לזהותם, דרושה עין בוחנת וראיה חדה בבחינת "חכם הרואה את הנולד"... כדי לגלות את אותם מוקשים מסוכנים. ולכן, נהיה נא זהירים מאד, מכל ענין של חידוש בשדה החינוך, הטילו עלינו המחנכים תפקיד כל כך אחראי של חינוך ילדי ישראל, שהם דור ההמשך של כלל ישראל! אוי! מה גדולה האחריות! ואם קבלנו תפקיד כה נעלה, זה מחייב אותנו להזהר מאד לבל נכשל באותם מוקשים, ולשאול את גדולי ישראל על כל ענין של חידוש בחינוך! כמו שנצטוינו בתורתנו הקדושה "ועשית ככל אשר יורוך..."

כל הדברים האמורים בחוברת. זו נלקטו ממחנכים המנוסים במלאכת החינוך. הבה נקבל על עצמינו את דבריהם של גדולי ישראל, שפסלו שיטה זו! הבה נתחזק ונלך כולנו בדרך הסלולה והברורה - דרכם של אבותינו ואמותינו, ונחנך את ילדינו בפשטות ובתמימות, והקב"ה יעזרנו שנצליח במלאכתנו וירבה כבוד שמים על ידינו!

מה ממתין הקיץ, לתלמודי התורה ששינו מעמדם?

לכבוד מערכת קול החינוך

בקשר לידיעה על ת"ת קרלין סטולין שעברו לרשת מעיין החינוך של ש"ס, ברצוני ליידע אתכם כי ישנם מנהלי תת"ם ליטאים וחסידיים נוספים, שמכרו את נשמתם והקריבו את הת"ת על מזבח הכסף הגדול שיש במעבר זה.

ואכן כבר אנו שומעים על התהפוכות העוברות על התת"ם בחדשי הקיץ, בהיותם תחת רשת של "בית ספר", שימי החופשה שלהם ארוכים לעומת התת"ם הקדושים, ועקב כך נאלצים המנהלים לבטל תורה מתניוקות של בית רבן ולהפוך את החיידר באותם זמנים לקייטנה.

שמעתי שבאחד התת"ם עשו בחלק מהיום יריד וטרמפולינות, ובת"ת אחר למדו על נושא "ירושלים" ותלו שלטים בכתה בהם נכתב שהילדים בונים את בית המקדש, ויום אחר למדו על "שערי ירושלים", ויום אחר על "חומת ירושלים" ויום אחר על "שחרור ירושלים"...

הנה לתת"ם אלו יש "ירושלים חדשה", ירושלים "משוחררת" של כ"ח באייר! לא ירושלים של קרבנות, של קדושה ושל מצוות התלויות במקום קדוש זה.

אגב, שמעתי שלאור מחאת כמה מההורים, המנהל התנצל שזה "רק לפני", אך בעקבות מחאתם הוא הוריד את הפלקטים מהקיר.

בת"ת אחר, שלחו את הילדים ללמוד בבית הכנסת השכונתי בהסבירם לילדים ש"הממשלה החילונית לא רוצה שגלמוד תורה"... ואנחנו לומדים במס"ג...

כבוד רב, אחד הקוראים

ציללים צורמים!...

תא קולי: אחותי לומדת בתיכון בית יעקב במגמת מוזיקה, על יצירות קלאסיות ישנות. בחומר יש אריכות רבה על אופי היצירות,

האם גם חומותיהם הבצורות של הישיבות לצעירים - יפרצו ח"ו?!

הסיפור החל כאשר תלמידי ישיבה חשובה בבני ברק, שמעו מהנהלת הישיבה כי יתכן ולקראת סוף הזמן יביאו לפנייהם אדם שימסור "שיעור כללי" בנושא זהירות בדרכים. מה רע? שאל אחד המנהלים את התלמידים ההמומים. מה הבעיה בכך שלפני בחורי הישיבה ששומעים כל היום רק שיעורי תורה יופיע איש חרדי שימסור שיעור בנושא זהירות בדרכים? זה לא יימסר בבית מדרש, אז מה הבעיה? איפה כתוב בתורה שאסור? מבירור נודע שהיוזמה הגיעה מאחד הפועל מטעם העיריה, שמנסה להפיל בפח ישיבות חשובות. מדובר ביוזמה של העיריה בפיקוח משרד החינוך, כשהלה מציג שכביכול רוצים לחנך את התלמידים לקיים בהידור את מצוות 'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם'...

מאז ומעולם, הישיבות הקדושות היו מוגנות הרמטית בחומות מבצר, לבל יחדור בהם ולו שמץ של תכנים כל שהן שאינן קשורים ללימוד התורה"ק, והינם כתיבות נח שמאומה מהים הסוער סביב אינו חודר בעדן.

האם גם בהם נראה את החורבן ההולך ופושא?!

בעוה"ר הפירוש תואם מאד למצבינו: הצר הצורך כיום, הלא הוא שלטון הער"ר, מכניס את ארסו בחינוך עוללינו בבתי החינוך כבר מגיל 0, גם בדברים הנוגעים ליסודי האמונה, ולמרות כן "יחדלו האנשים

לצאת אחריהם למלחמה להיות הדבר אינו יקר בעיניהם" גם כאשר יקחו הבנים שעליהם ראוי להלחם, אך לא, אין קול ואין צווחה, "וראה הצר הצורך חולשת זאת האומה", השלטון רואה את חולשתינו שאין מי שיזעק ויתריע בשער בת רבים על גזל הבנים "ולכן יבחר דרך וישב ראש במלחמה", השלטון לומד מכך שהוא יכול להמשיך בדרכו לגזול הבנים מעם אבותיהם "להיות הדבר אינו יקר בעיניהם".

אוי לנו שכך עלתה בימינו, בבחינת "כל דור שאינו נבנה בימיו כאילו נחרב בימיו", וניתן להוסיף שעתה זה כבר לא "כאילו" רק כמו ידיים מחריבים את חינוך העוללים, ומוסרים בידים את עתידם לאנשי רשע שכל מגמתם היא לעקור תורה מישראל, ואם אין גדיים אין תיישים.

חזקו ואמצו והמשיכו לזכות את הרבים. בתודה ובברכה, א. ש. ברכפלד.

תיקון טעות

בגליון הקודם הובאו דברי כ"ק האדמו"ר מוויז'ניץ זצוק"ל ע"ד הזהירות בחינוך, וכיצד הורה למלמד להפסיק ללמוד גאוגרפיה. בטעות צויין שזה הוא מכתבו של כ"ק בעל ה"אמרי חיים" זצוק"ל, אך למעשה טעינו והכת"י הוא של כ"ק האדמו"ר בעל ה"ישועת משה" זצוק"ל.

ולעיתים ישנם דברים הנוגדים במוחלט לרוח הקדושה והטהרה, עד שהבנות הזדעזעו, והמורה התנצלה ש"אין ברירה" כי זה התוכן...

עולליה הלכו שבי לפני צר

לכבוד מזכי הרבים עורכי גיליון "קול החינוך" שלום וישע רב.

ברצוני לשתף אתכם במרגניתא טבא, מפירוש רבותינו הקדמונים (בדור שלפני גירוש ספרד) **רבי יוסף שם טוב** בפירושו למגילת איכה. והדברים מדברים בעד עצמם. ישמע חכם ויוסיף לקח, ומראה עד להיכן הדברים עלולים להגיע כשיש הזנחה ח"ו בנושא חינוך הילדים - מומלץ לפרסמם לזיכוי הרבים. וכך הוא כותב עה"פ "עולליה הלכו שבי לפני צר":

"עולליה - אשר העולם מתקיים מהבל פיהם, הלכו בשבי לפני הצר הצורך אותנו כאשר תלכנה הצאן לפני הרועה, או כאשר יעשו הלוחמים כאשר גוזלים וחוטפים בבקר ובצאן, שיוליכום לפנייהם (כלומר, אף שהצרים הוליכו הקטנים לפנייהם - לפני צר, לא רדפו האבות אחריהם להצילם) ויחדלו האנשים לצאת אחריהם למלחמה להיות הדבר אינו יקר בעיניהם, וכאשר יקחו הבנים, עליהם ראוי להלחם, באופן יומתו אבות על בנים, וראה הצר הצורך חולשת זאת האומה, כי העוללים, הקטנים, יוליכום לפנייהם למדרגת גדי העזים לעיניהם ולא יסקלוהו. ולכן יבחר דרך וישב ראש במלחמה", עכ"ל.